

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΒΗΤΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
HELLENIC DIABETES ASSOCIATION

Βοτανάκη 5 • 115 26 Αθήνα - Αμπελόκηποι • Τηλ.: 210 7210 935
5, Volanaki str. • 115 26 Athens - Ampelokipi • Tel.: (+30) 210 7210 935
info@ede.gr • www.ede.gr

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ

14 Ιανουαρίου 2023
Ξενοδοχείο PRESIDENT

Χορηγούνται **6 Μονάδες**
Συνεχιζόμενης Νοσηλευτικής
Εκπαίδευσης από την **ΕΝΕ**

**ΔΩΡΕΑΝ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ**

Πρόγραμμα

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

ΚΕΤΜ Τουριστικές και Συνεδριακές Επιχειρήσεις Α.Ε. - Congress World
☎ Μιχαλακοπούλου 27, 115 28 Αθήνα, ☎ 210 7210001, ☎ 210 7210051
🌐 www.congressworld.gr, ✉ info@congressworld.gr

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Η Ελληνική Διαβητολογική Εταιρεία (ΕΔΕ), από το 1975, προάγει τη συνεχή επιμόρφωση και δια βίου εκπαίδευση και συμβάλλει σημαντικά στην ενημέρωση και εκπαίδευση των επιστημόνων, παραμένοντας ο συνδετικός κρίκος όλων των λειτουργιών υγείας που έχουν ενδιαφέρον για το σακχαρώδη διαβήτη. Διοργανώνει φέτος το **2ο Διεπιστημονικό Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο για το σακχαρώδη διαβήτη**, το οποίο θα διεξαχθεί με φυσική παρουσία, σύμφωνα με τα υγειονομικά μέτρα που θα ισχύουν.

Ο σακχαρώδης διαβήτης παραμένει παγκόσμια επιδημία και τα άτομα με σακχαρώδη διαβήτη χρήζουν ιδιαίτερης φροντίδας, με το δεδομένο των οξέων αλλά και των χρόνιων επιπλοκών που αντιμετωπίζουν. Το Διεπιστημονικό Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο απευθύνεται σε επιστήμονες - λειτουργούς υγείας όλου του φάσματος των επιστημών που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το σακχαρώδη διαβήτη. Συγκεκριμένα, απευθύνεται σε διαιτολόγους-διατροφολόγους, νοσηλευτικό προσωπικό, επισκέπτες υγείας αλλά και νέους ιατρούς.

Σκοπός του Σεμιναρίου είναι η εκπαίδευση και η ενημέρωση των λειτουργών υγείας σε θέματα που σχετίζονται με το σακχαρώδη διαβήτη και τα οποία αναφέρονται στις επί μέρους ειδικεύσεις τους. Στόχος είναι ο συγκερασμός των επιστημονικών δεδομένων με την καθημερινή κλινική πρακτική διαχείρισης και αντιμετώπισης των ατόμων με διαβήτη και προδιαβήτη. Θα πραγματοποιηθούν ομιλίες σε θέματα διατροφής αλλά και θέματα εκπαίδευσης των ατόμων με διαβήτη. Είναι γνωστό ότι ο τρόπος διατροφής παίζει σημαντικό ρόλο στην πρόληψη του σακχαρώδους διαβήτη, όπως έχει αναδειχθεί σε μακροχρόνιες μελέτες. Επιπλέον, το πρόγραμμα περιλαμβάνει ενημερωτικές ομιλίες αλλά και εκπαίδευση σε συσκευές μέτρησης σακχάρου, σε συσκευές χορήγησης ινσουλίνης, σε πένες άλλων ενέσιμων αντιδιαβητικών αγωγών αλλά και σε εφαρμογές νέων τεχνολογιών. Γνωρίζοντας την τεράστια σημασία της ορθής πρακτικής διαχείρισης των διαβητικών ατόμων, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα της καθημερινής κλινικής πρακτικής.

Σας προσκαλούμε να το παρακολουθήσετε, στις 14 Ιανουαρίου 2023, ευελπιστώντας να ευοδωθεί ο στόχος του και να ανταποκριθεί στις προσδοκίες σας.

Με εκτίμηση

Η Πρόεδρος της Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας

Δρ. Μαυρογιαννάκη Αναστασία

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο 14 Ιανουαρίου 2023

08:30-09:00 ΕΓΓΡΑΦΕΣ

09:00-10:00 «Διάγνωση - Παρακολούθηση - Επιπλοκές ατόμων με σακχαρώδη διαβήτη»

Προεδρείο: Μ. Μυλωνά, Ε.Α. Σκληρός

09:00-09:20 Διάγνωση - ρύθμιση του σακχαρώδους διαβήτη και η σχέση με τις διαβητικές επιπλοκές

Χ. Γαλανάκης

09:20-09:40 Παρακολούθηση ατόμων με σακχαρώδη διαβήτη και μέθοδοι εκτίμησης της γλυκαιμικής ρύθμισης

Δ. Γουγουρέλλας

09:40-10:00 Οξείες και χρόνιες επιπλοκές

Δ. Καρανάσιος

10:00-10:30 Διάλειμμα

10:30-12:30 «Φαρμακευτική αγωγή στο σακχαρώδη διαβήτη»

Προεδρείο: Π. Κωνσταντινόπουλος, Φ. Δομάγιο

10:30-11:00 Από του στόματος φαρμακευτική αγωγή για το σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2

Β. Κατσούρη

11:00-11:30 Ενέσιμα φάρμακα για το σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2

Β. Γκιζλής

11:30-12:00 Ινσουλίνες: Είδη και θεραπευτικά σχήματα για το σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1 και το σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2

Ε. Χουρδάκη

12:00-12:30 Σχολιασμός: **Π. Γρηγοροπούλου, Χ. Μέλλος**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο 14 Ιανουαρίου 2023

ΑΙΘΟΥΣΑ Β΄

- 12:30-14:00 «Διατροφικές συστάσεις για τα άτομα με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1 και τύπου 2»**
Προεδρείο: Χ. Δημοσθενόπουλος, Ε. Παπαγιαννίδου
- 12:30-13:00** Οι βασικές διαιτητικές αρχές για τα άτομα με διαβήτη τύπου 1
Μ. Καριπίδου
- 13:00-13:30** Οι βασικές διαιτητικές αρχές για τα άτομα με διαβήτη τύπου 2
Β. Τσιρώνης
- 13:30-14:00** Διατροφικά πρότυπα και σακχαρώδης διαβήτης
Γ. Λάντις
- 14:00-15:30 Μεσημβρινή Διακοπή - Κοπή Πρωτοχρονιάτικης πίτας**
- 15:30-16:50 «Διατροφικά θέματα αιχμής για τα άτομα με σακχαρώδη διαβήτη»**
Προεδρείο: Α. Καστή, Ζ. Παφίλη
- 15:30-15:50** Η σημασία της χρονοδιατροφής στο σακχαρώδη διαβήτη
Ε. Ζήκου
- 15:50-16:10** Ο ρόλος της πρωτεΐνης στη διατροφή του διαβήτη: η σημασία της ποσότητας και της ποιότητάς της
Χ. Δημοσθενόπουλος
- 16:10-16:30** Συμπληρώματα διατροφής στο διαβήτη: είναι απαραίτητα;
Ε. Κολλοβέρου
- 16:30-16:50** Ο ρόλος των CGMs στη διαιτητική εκπαίδευση στο διαβήτη
Α. Καλαρίτη
- 16:50-17:50 Διάλειμμα**
- 17:50-19:10 «Η νοσηλευτική φροντίδα των ατόμων με σακχαρώδη διαβήτη»**
Προεδρείο: Ε. Βλάχου, Ι. Θυμέλη
- 17:50-18:10** Χορήγηση Ινσουλίνης: Δεξιότητες, λάθη και παραλείψεις
Μ. Μελετιάδου
- 18:10-18:30** Πρακτικές έγκαιρης διαχείρισης υπογλυκαιμικού επεισοδίου στο ΤΕΠ νοσοκομείου
Δ. Μπαρουξής
- 18:30-18:50** Σακχαρώδης διαβήτης και καρδιαγγειακό επεισόδιο: Νοσηλευτική φροντίδα
Α. Αγγελινά
- 18:50-19:10** Διαχείριση ατόμων με διαβητικό πόδι
Γ. Μάρκου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο 14 Ιανουαρίου 2023

ΑΙΘΟΥΣΑ Β΄

19:10-20:30 «Διαχρονικές και σύγχρονες προκλήσεις στη διαχείριση του σακχαρώδη διαβήτη»

Προεδρείο: Α. Γκρόζου, Α. Καϊσίδης

19:10-19:30 Συμμόρφωση στη θεραπεία: Κάτι παραπάνω από ορθή τήρηση της αγωγής
Α. Σταματοπούλου

19:30-19:50 Η συμβολή της τεχνολογίας και των κοινωνικών μέσων στη διαχείριση του διαβήτη
Α. Κατωπόδη

19:50-20:10 Πρόληψη και αντιμετώπιση της υπογλυκαιμίας στο σχολείο
Σ. Πολίτη

20:10-20:30 Εμβολιασμοί στα άτομα με διαβήτη
Χ. Γεωργακάκου

20.30 ΣΥΝΟΨΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΟΜΙΛΗΤΕΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΙ

- Αγγελινά Α.** Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ RN, MSc ,MSc (c), PGdip (Ed) Director ALS, ILS ,GIC, BLS/AED ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ» Μέλος Πειθαρχικού Συμβουλίου ΕΕΚΑΑ
- Βλάχου Ε.** Καθηγήτρια Τμήματος Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Μέλος ΔΣ Foundation of European Nurses in Diabetes (FEND)
- Γαλανάκης Χ.** MD, PhD, Γενικός / Οικογενειακός Ιατρός Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης SCOPE certified by the World Obesity Federation Γενικός Γραμματέας Ελληνικής Εταιρείας Γενικής / Οικογενειακής Ιατρικής ΕΛΕΓΕΙΑ
- Γεωργακάκου Χ.** Επισκέπτρια Υγείας, MSc, Διαβητολογικό Ιατρείο, ΠΦΥ-ΚΥ Καλυβίων
- Γκιζλής Β.** Γενικός / Οικογενειακός Ιατρός, Μετεκπαιδευθείς στο Σακχαρώδη Διαβήτη, Γραμματέας Ελληνικού Δικτύου Διαβήτη στην ΠΦΥ
- Γκρόζου Α.** Επισκέπτρια Υγείας, Διαβητολογικό Κέντρο Γ΄ Παθολογικού Τμήματος, ΓΝ Νίκαιας Πειραιά «ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ», τ. Πρόεδρος Π.Σ.Ε.Υ
- Γουγουρέλλας Δ.** Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, Επιμελητής Α΄ Γενικής Οικογενειακής Ιατρικής, Μετεκπαιδευθείς στο Σακχαρώδη Διαβήτη, Κέντρο Υγείας Γκούρας, Κορινθίας
- Γρηγοροπούλου Π.** Παθολόγος με Εξειδίκευση στο Σακχαρώδη Διαβήτη, Επιμελήτρια Α΄, Παθολογική Κλινική & Διαβητολογικό Ιατρείο, ΓΝΑ «ΕΛΠΙΣ»
- Δημοσθενόπουλος Χ.** MMedSci, PhD, Κλινικός Διαιτολόγος - Προϊστάμενος Διαιτολογικού Τμήματος Γ.Ν. «ΛΑΪΚΟ», Διδάκτορας Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Μέλος ΔΣ ΕΔΕ & ΕΜΠΑΚΑΝ, Scientific Secretary of Diabetes Nutrition Study Group του EASD
- Δομάγερ Φ.** Γενικός / Οικογενειακός Ιατρός - Επιμελητής Α΄ Ε.Σ.Υ. ΣΕΠ Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, Ταμίας Primary Care Diabetes Europe, Πρόεδρος Ελληνικού Δικτύου Διαβήτη στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, Εθνικός Εκπρόσωπος European General Practice Research Network
- Ζήκου Ε.** Διαιτολόγος -Διατροφολόγος, MSc, PhDc, Υποψήφια διδάκτωρ Ιατρικής σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
- Θυμέλη Ι.** Νοσηλεύτρια ΠΕ, MSc, PhD, Προϊσταμένη Εργαστηριακού Τομέα, Γ.Ν.Π.Α. «Π. & Α. ΚΥΡΙΑΚΟΥ»

ΟΜΙΛΗΤΕΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΙ

Καϊσιόδης Α.	Επισκέπτης Υγείας, MSc στο Σακχαρώδη Διαβήτη με ειδίκευση στη θεραπευτική εκπαίδευση, Διαβητολογικό Κέντρο ΓΝ Βενιζέλειο-Πανάειο Ηρακλείου Κρήτης
Καθαρίτη Δ.	Διαιτολόγος - Διατροφολόγος, MSc
Καρανάσιος Δ.	Γενικός / Οικογενειακός Ιατρός, Πρόεδρος ΙΠΠΟΚΡΑΤΗ (Εταιρεία Γενικής / Οικογενειακής Ιατρικής Ελλάδος), Διευθυντής και Επιστημονικά Υπεύθυνος ΚΥ Νέας Μαδύτου Θεσσαλονίκης, Μέλος ΔΣ Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Εκπαιδευτών Γ/Ο Ιατρικής (EURACT) 2020-2022
Καριπίδου Μ.	MSc, Κλινική Διαιτολόγος - Διατροφολόγος, Επιστημονική Συνεργάτιδα, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Καστή Α.	Κλινική Διαιτολόγος - Διατροφολόγος, MSc, PhDc, Προϊσταμένη Τμήματος Διατροφής, ΠΓΝ «ΑΤΤΙΚΟΝ»
Κατσούρη Β.	Γενικός Ιατρός MD, MSc με Μετεκπαίδευση στο Σακχαρώδη Διαβήτη στο Διαβητολογικό Κέντρο ΓΝ Πειραιά «ΤΖΑΝΕΙΟ» και στην Επείγουσα Προνοσοκομειακή Ιατρική
Κατωπόδη Α.	Επισκέπτρια Υγείας, Ενδοκρινολογικό Διαβητολογικό Ιατρείο-Οικογενειακός Προγραμματισμός, ΓΝ Νίκαιας Πειραιά «ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ»
Κοθοβέρου Ε.	Κλινική Διαιτολόγος, Διδάκτωρ Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου
Κωνσταντινίδης Π.	Ειδικός Παθολόγος με μετεκπαίδευση στο Σακχαρώδη Διαβήτη
Λάντις Γ.	SRD, MSc, Κλινικός Διαιτολόγος - Διατροφολόγος Επιστημονικός Συνεργάτης Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ
Μάρκου Γ.	Νοσηλεύτρια MSc, με εξειδίκευση στο Διαβητικό Πόδι, Διαβητολογικό Κέντρο - Ιατρείο Διαβητικού Ποδιού, ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»
Μελετιάδου Μ.	Νοσηλεύτρια, RN, MSc, BLS, ILS, Instructor ERC, Προϊσταμένη Μονάδας Εμφραγμάτων, ΓΝ Πειραιά «ΤΖΑΝΕΙΟ»
Μέλλιος Χ.	Γενικός Οικογενειακός Ιατρός, Επιμελητής Α΄ ΤΕΠ, ΓΝ Κορίνθου, Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Κορινθίας
Μπαρουξής Δ.	Νοσηλεύτης, MSc, PhD, Av. Προϊστάμενος Καρδιολογικής Κλινικής, Συντονιστής Προϊστάμενος Γενικής Εφημερίας ΤΕΠ, Αντιπρόεδρος Επιτροπής Αναζωογόνησης ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»

ΟΜΙΛΗΤΕΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΙ

Μυλωνά Μ.

Δρ Παθολόγος, Επιμελήτρια Α΄ ΕΣΥ, Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ», Μέλος ΔΣ Ελληνικής Εταιρείας Εσωτερικής Παθολογίας, Εκλέκτορας ΙΣΑ στον ΠΙΣ

Παπαγιαννίδου Ε.

Κλινική Διαιτολόγος- Διατροφολόγος, Βιοχημικός, MMedSci, PhD, ΓΝ Ασκληπείο Βούλας, Εξειδικευμένη στην Κετογονική Μεταβολική Θεραπεία

Παφίλη Ζ.

PhD, MSc, Διαιτολόγος - Διατροφολόγος, Τμήμα Διατροφής, ΓΝΑ «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»

Πολίτη Σ.

ΠΕ25, Σχολική Νοσηλεύτρια

Σκληρός Ε.Α.

Δρ Γενικής Ιατρικής, Διευθυντής ΚΥ Νεμέας, Πρόεδρος ΕΕΕΕΠ

Σταματοπούλου Α.

Επισκέπτρια Υγείας, MSc Δημόσιας Υγείας, Γενικό Παναρκαδικό Νοσοκομείο Τρίπολης

Τσιρώνης Β.

MSc, Διαιτολόγος - Διατροφολόγος, Πρόεδρος Ένωσης Διαιτολόγων - Διατροφολόγων Ελλάδας

Χουρδάκη Ε.

Ειδική Παθολόγος - Διαβητολόγος, Επιμελήτρια, Διαβητολογικό Κέντρο «METROPOLITAN HOSPITAL»

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Boehringer
Ingelheim

PETSIAVAS

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ

Ελληνική Διαβητολογική Εταιρεία

📍 Βοτανάκη 5, 115 26 Αθήνα - Αμπελόκηποι, ☎ 210 7210935,

✉ info@ede.gr, 🌐 www.ede.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Η Γραμματεία του Συνεδρίου θα λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του Σεμιναρίου και σύμφωνα με το Επιστημονικό Πρόγραμμα:

ΚΕΓΜ Τουριστικές και Συνεδριακές Επιχειρήσεις ΑΕ - Congress World

Μιχαλακοπούλου 27, 115 28 Αθήνα

☎ 210 72 10001, 210 72 10052, 210 72 10025, 📠 210 72 10069

🌐 www.congressworld.gr, ✉ info@congressworld.gr

ΧΩΡΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Το Εκπαιδευτικό Σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα - Ξενοδοχείο PRESIDENT (Λεωφ. Κηφισίας 43, Αθήνα - Ελλάδα 115 23, τηλ. 210 6989000, www.president.gr)

ΤΕΧΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Τεχνική γραμματεία θα λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του Σεμιναρίου.

Θερμή παράκληση όλες οι παρουσιάσεις και ομιλίες να παραδίδονται στους υπεύθυνους τεχνικούς, τουλάχιστο μία ώρα πριν από την ώρα παρουσίασης τους σύμφωνα με το Επιστημονικό Πρόγραμμα

ΜΟΝΑΔΕΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το Σεμινάριο αξιολογήθηκε με 6 Μονάδες Συνεχιζόμενης Νοσηλευτικής Εκπαίδευσης (CNE Credits) από την Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος (Ε.Ν.Ε.)

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Πιστοποιητικό Συμμετοχής δικαιούνται όλοι οι εγγεγραμμένοι σύνεδροι, οι οποίοι θα παρακολουθήσουν τις εργασίες του Σεμιναρίου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΒΗΤΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
HELLENIC DIABETES ASSOCIATION

8-11 Μαρτίου 2023

Αθήνα - Ξενοδοχείο Divani Caravel

www.21synedrioede2023.gr

Λήξη υποβολής εργασιών 31/12/2022

Θα χορηγηθούν Μόρια Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

ΚΕΓΜ Τουριστικές και Συνεδριακές Επιχειρήσεις Α.Ε. - Congress World

☎ Μιχαλακοπούλου 27, 115 28 Αθήνα, ☎ 210 7210001, 210 7222518, 📠 210 7210051

🌐 www.congressworld.gr, ✉ info@congressworld.gr

